

VILNIAUS APYGARDOS TEISMAS

NUTARTIS

2018 m. spalio 17 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja Jurgita Mačionytė, rašytinio proceso tvarka išnagrinėjusi Mariaus Žvinklio (toliau – pareiškėjo) skundą dėl Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teismo 2018 m. rugšėjo 12 d. nutarties, kuria netenkintas M. Žvinklio skundas dėl Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros 6-ojo skyriaus vyriausiojo prokuroro pavaduotojo Dariaus Malecko (toliau – prokuroras) nutarimo atmesti skundą ir palikti galioti prokurorės nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, panaikinimo.

Išnagrinėjęs skundą, teismas,

n u s t a t ė :

1. Panaikinus 2017 m. gegužės 5 d. VA VPK Trakų r. PK Veiklos skyriaus vyr. tyrėjos J. Satkauskaitės nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 02-2-00291-17 dėl piktnaudžiavimo pagal požymius nusikalstamos veikos, numatytos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 228 straipsnio 1 dalyje. Ikiteisminis tyrimas pradėtas nustačius, kad 2017 m. balandžio 20 d.-04-20 VA VPK Trakų r. PK buvo gautas individualios įmonės „Duomena“ savininko Giedriaus Jankausko pareiškimas, kuriame nurodyta, kad 2017 m. sausio 9 d. įmonės klientas M. Žvinklys, Trakų r., Šventininkų k., Smilgų g. 9, iš Irenos Madevič įsigijo namų valdos žemės sklypą (kadastrinis numeris 7970/0003:1771), po ko M. Žvinklys kreipėsi į Trakų r. savivaldybės administraciją su prašymu dėl specialiųjų reikalavimų išdavimo gyvenamojo namo statybai. Trakų r. rajono savivaldybės administracijos direktorius 2017 m. kovo 8 d. pateikė atsakymą, kad M. Žvinklio įsigytame sklype namo statyba negalima, kadangi sklypas patenka į naudingųjų iškasenų telkinių teritoriją. M. Žvinkliui pradėjus domėtis detaliojo plano, kurio pasėkoje žemės sklypams buvo suteiktas namų valdos statusas, eiga, sužinojo, kad pardavėja I. Madevič kreipėsi dėl jai priklausančio žemės sklypo paskirties keitimo iš žemės ūkio į namų valdos į UAB „Geodeziniai matavimai“. Šiuos darbus įmonės vardu atliko Rolandas Paškonis. Keičiant žemės sklypo paskirtį į namų valdos paskirtį, nebuvo gautas Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimas, kuris, pagal keitimo sąlygas, privalėjo būti. Pareiškėjas prašė patikrinti, ar teisėtai žemės sklypui, esančiam adresu Trakų r., Šventininkų k., Smilgų g. 9, kadastrinis numeris 7970/0003:1771, pagal detalųjį planą buvo suteikta namų valdos paskirtis.
2. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Šeštojo skyriaus prokurorės Ž. Sokolovskos 2018 m. liepos 5 d. nutarimu ikiteisminis tyrimas Nr. 02-2-00291-17 buvo nutrauktas nenustačius veikos, numatytą BK 182 straipsnio 1 dalyje, 228 straipsnio 1 dalyje, požymių.
3. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Šeštojo skyriaus vyriausiojo prokuroro pavaduotojas D. Maleckas 2018 m. rugpjūčio 20 d. nutarimu atmetė M. Žvinklio

skundą, konstatavęs, jog I. Madevič nėra nei valstybės tarnautoja, nei jam prilygintas asmuo, dėl to ji neturi specialiųjų BK 228 straipsnyje įtvirtinto nusikaltimo požymių, tuo tarpu R. Paškonio veiksmuose neįžvelgtini BK 228 straipsnyje numatyti nusikalstamos veikos objektyvieji ir subjektyvieji požymiai; taip pat A. Podrezo veiksmuose neįžvelgtini nei objektyvieji, nei subjektyvieji BK 228 straipsnyje numatyto nusikaltimo požymiai; taip pat tyrimas dėl sukčiavimo nepradėtas, kadangi I. Madevič, D. Bartkevičiaus bei R. Paškonio veiksmuose neįžvelgtinas būtinas BK 182 straipsnio objektyviosios pusės požymis - veikos padarymo būdas - apgaulė.

4. Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teismo 2018 m. rugsėjo 12 d. nutartimi M. Žvinklio skundas atmestas.
5. *Nesutikdamas su Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teismo 2018 m. rugsėjo 12 d. nutartimi pareiškėjas Marius Žvinklys* pateikė skundą Vilniaus apygardos teismui. Skunde prašo panaikinti skundžiamą Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teismo 2018 m. rugsėjo 12 d. nutartį; inicijuoti naują ikiteisminį tyrimą (perduoti atlikti ikiteisminį tyrimą Generalinės prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriui arba kitam skyriui pagal kompetenciją) ir išspręsti klausimą iš esmės.
6. Nurodo, kad tiek I. Madevič kaip paklausėją, tiek jos oficialus civiline (rašytine arba žodine) sutartimi deleguotas atstovas (atstovai)- R. Paškonis bei galimai D. Bartkevičius, prieš rengiant ir teikiant valstybiniam tvirtinimui turimo sklypo paskirties keitimo projektą, jau 2014 metų gegužę žinojo apie esminį Lietuvos geologijos tarnybos teisinį vaidmenį turimo sklypo paskirties keitimo procese, paklausėją (ar jos atstovas) aktyviais veiksmais išreiškė savo valią, siųsdami rašytinę užklausą geologijos tarnybai 2014 m. gegužę. Ikiteisminiame tyrime nustatyta, kad Lietuvos geologijos tarnyba paklausėjams išsiuntė rašytinį neigiamą atsakymą dėl paskirties keitimo galimybės į gyvenamąją jų klausiamame/turimame žemės ūkio paskirties sklype, kadastrinis Nr. 7970/0003:349. Matininkas R. Paškonis, žinodamas apie Lietuvos geologijos tarnybos 2014 m. gegužės 29 d. užklauso gautą Lietuvos geologijos tarnybos neigiamą atsakymą nepaisydamas šios esminės aplinkybės, sąmoningai apgaule parengė minėto žemės sklypo keitimo iš žemės ūkio į vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų paskirties projektą ir 2014 metų rudenį pateikė šį parengtą projektą derinti ir tvirtinti privalomoms valstybės institucijoms. Apgaulės objektyvusis požymis - sąmoningas R. Paškonio Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus Renato Dūdžio rengimo reikalavimų 2014 m. liepos 23 d. Nr. AP3-2939 penkto punkto antros dalies dėl Lietuvos geologijos tarnybos raštiško sutikimo gavimo ignoravimas/neįvykdamas bei atitinkamo perteklinio reikalavimo neįrašymas (kas yra privaloma esant pertekliniam reikalavimui) sklypo, kadastrinis Nr. 7970/0003:349. paskirties keitimo projekte rengimo/derinimo/tvirtinimo stadijose. Teigia, kad Lietuvos geologijos tarnybos sutikimas rengiant ir derinant minėto žemės sklypo, kadastrinis Nr. 7970/0003:349 paskirties keitimo į gyvenamąją projektą, imperatyviai nurodytas Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus Renato Dūdžio rengimo reikalavimų 2014 m. liepos 23 d. Nr. AP3-2939 penkto punkto antroje dalyje, kurį privalėjo pastebėti ir pastebėjo tiek sklypo projekto rengėjas matininkas R. Paškonis, tiek pagal valstybės deleguotą išskirtinę funkciją šį parengtą sklypo projektą derinę ir patvirtinę profesionalūs valstybės institucijų tarnautojai.
7. Ikiteisminio tyrimo Nr. 02-2-00291-17 medžiagoje matosi, kad Lietuvos geologijos tarnyboje gauta 2014 m. gegužės 29 d. užklausa bei dėl šios užklauso Geologijos tarnybos neigiamas atsakymas paklausėjams (I. Madevič/R. Paškonui) daugiau neminimi nei minėto sklypo paskirties keitimo į gyvenamąją procese, nei įtariamųjų apklausose. I. Madevič atstovas- R. Paškonis, kaip profesionalus matininkas, žinodamas visas aplinkybes, (t. y. Lietuvos geologijos tarnybos neigiamą atsakymą į 2014 m. gegužės 29 d. užklausą), negalėjo pradėti minėto žemės sklypo rengimo dėl paskirties keitimo į gyvenamąją paskirtį sklypo dalyje, pilnai patenkančioje

- į naudingųjų iškasenų telkinių zoną, projekto ir neturėjo teisės teikti galutiniam valstybiniam tvirtinimui naujai parengto minėto sklypo padalinimo ir paskirties keitimo projekto, nesant Lietuvos geologijos tarnybos rašytinio sutikimo sklypo daliai, pilnai patenkančiai į naudingųjų iškasenų telkinių zoną. Atkreipia dėmesį į tai, kad esant I. Madevič/R. Paškonio neigimui apie susipažinimą su į Lietuvos geologijos tarnybą 2014 m. gegužės 29 d. siųstos/gautos užklausos gautą neigiamą Tarnybos atsakymą, neįmanoma paneigti imperatyviosios Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus R. Dūdžio 2014 m. liepos 23 d. taisyklių Nr. AP3-2939 reikalavimo dalies gauti Lietuvos geologijos tarnybos sutikimą prašomo žemės sklypo projektui dėl paskirties keitimo sklypo dalyje, patenkančioje į naudingųjų iškasenų telkinių zoną, kuri ten aiškiai įvardinta. Nepaisant aukščiau išdėstytų aplinkybių, parengtas matininko R. Paškonio minėto I. Madevič sklypo padalinimo ir paskirties keitimo projektas buvo suderintas ir privalomų valstybės tarnautojų patvirtintas. Tokiu būdu matininkas R. Paškonis apgaule I. Madevič naudai įgijo turtinę teisę į eilę naujai parengtų žemės sklypų, kurių paskirtis neteisėtai tapo vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų paskirtimi sklypo dalyje, pilnai patenkančioje į naudingųjų iškasenų telkinių zoną. Taip pat šių neteisėtų sąmoningų civilinių/administracinių aktų/veiksmų pasėkoje, naujai įgyti vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų paskirties žemės sklypai neteisėtai tapo finansiškai daugelį kartų vertingesni. Tokiu būdu yra tiesioginis ryšys tarp galimai neteisėtų matininko R. Paškonio veiksmų rengiant minėto sklypo paskirties keitimo projektą, neteisėto naujai įgytų I. Madevič gyvenamosios paskirties sklypų, pilnai patenkančių į naudingųjų iškasenų telkinį, rinkos vertės padidėjimo bei nukentėjusiems atsiradusių didelių materialinių nuostolių, negavus teisėtais lūkesčiais pagrįstų sąlygų gyvenamojo būsto statybai iš Trakų rajono savivaldybės administracijos.
8. Skundžiamame ikiteisminiame tyrime Nr. 02-2-00291-17 nėra išsamiai ištirta, ar ši aukščiau minėta galimai nusikalstama veika (sukčiavimas) atlikta pavienio asmens, ar organizuotoje grupėje. Skundžiamame ikiteisminiame tyrime Nr. 02-2-00291-17 nėra minimas teisėsaugos institucijų teisėtas pasiūlymas I. Madevič ar bet kuriam kitam asmeniui bendradarbiauti su teisėsauga, mainais į lengvinančias aplinkybes ar teises lengvatas. Ikiteisminis tyrimas Nr. 02-2-00291-17 nėra atliktas išsamiai dėl galimai neteisėtų R. Paškonio, I. Madevič ir D. Bartkevičiaus veiksmų, jų galimo žinojimo apie Lietuvos geologijos tarnybos 2014 m. gegužės 29 d. dienos pateiktą neigiamą atsakymą ir iš šios nuslėptos esminės aplinkybės tolimesnių galimai neteisėtų koordinuotų veiksmų, turinčių esminį teisinį pagrindą BK 182 straipsnis (ir galimai kituose BK straipsniuose - papirkimas, kyšininkavimas, ko požymiai pateikti liudininkų parodymuose) apimtyje. Ši dalis galimos neteisėtos veikos stadijoje teisėsaugos institucijų visiškai neištirta. Šis klausimas (aplinkybės dėl Lietuvos geologijos tarnybos 2014 m. gegužės 29 d. dienos (neigiamo) atsakymo inicijavimo, gavimo, interpretavimo) minėtiems trims asmenims teisėsaugos pareigūnų net neužduotas. Matininko Rolando Paškonio neteisėta veika ir sukėlusios žalą šios neteisėtos veikos pasekmės, rengiant minėto žemės sklypo, kadastrinis Nr. 7970/0003:349, paskirties keitimo projektą, konstatuota tame tarpe 2017 m. lapkričio 15 d. Nacionalinės žemės tarnybos pateiktoje išvadoje Nr. 1 KI-2-(11.28).
 9. Dėl BK 228 straipsnyje įtvirtintos nusikalstamos veikos nurodo, kad visi penki valstybės tarnautojai, t. y. Trakų rajono savivaldybės administracijos vyriausiasis architektas Povilas Montvila; Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM Trakų skyriaus vyriausioji specialistė Gintarė Tarulytė- Jasiunienė, Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM Trakų skyriaus vedėjas Algis Podrezas, Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM žemės tvarkymo departamento žemėtvarkos skyriaus vyr. specialistė Asta Jovaišienė, Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento Trakų rajono agentūros vedėjas Zigmantas Butvilas apklausose pripažino, kad derinant ir tvirtinant minėtą I. Madevič sklypo paskirties keitimo projektą, pateiktą matininko R. Paškonio, „suklydo ir/ar nepastebėjo“ imperatyviosios Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus R. Dūdžio 2014 m. liepos 23 d. taisyklių Nr. AP3-2939 reikalavimo dalies gauti Lietuvos geologijos tarnybos

sutikimą rengiamo žemės sklypo, kadastrinis Nr. 7970/0003:349, projektui dėl paskirties keitimo iš žemės ūkio į gyvenamąją sklypo dalyje, patenkančioje į naudingųjų iškasenų telkinį. Nukentėjusiesiems- sąžiningiems sklypų įgijėjams kilusi žala/neigiamos pasekmės konstatuota tame tarpe Valstybės tarnybos departamento tyrimo 2018 m. gegužės 29 d. gautoje išvadoje Nr. 27D-1087, kurioje tame tarpe NŽT direktoriaus 2018 m. gegužės 9 d. Įsakymu Nr. 1PS1-429-(2.1.) konstatuota, kad NŽT Trakų skyriaus vedėjas Algis Podrezas pažeidė Žemėtvarkos planavimo dokumentų tikrinimo taisyklių 70 punktą, tai sukėlė neigiamas pasekmes. Visi Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus Renato Dūdžio 2014 m. liepos 23 d. taisyklių Nr. AP3-2939 reikalavimai yra privalomi.

10. Atkreipia dėmesį į tai, kad jei projekto rengėjo manymu, reikalavimai yra pertekliniai, projekto rengėjas turi nurodyti motyvus, kodėl parengė ir pateikė tvirtinimui sklypo paskirties keitimo projektą be atitinkamos institucijos sutikimo. Nustatyta, kad minėto sklypo paskirties keitimo projekto rengėjas - matininkas R. Paškonis tokių motyvų nenurodė ir nepridėjo, nepaisant to, minėtas sklypo projektas visų valstybės tarnautojų buvo suderintas ir patvirtintas. Rašytinių matininko R. Paškonio motyvų nenurodymas dėl atitinkamo galimo perteklinio reikalavimo sąlygose patvirtina, kad projekto rengėjas- matininkas Rolandas Paškonis ir projektą derinę ir tvirtinę tarnautojai sutiko su imperatyvia Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus R. Dūdžio taisyklių Nr. AP3-2939 reikalavimo dalimi gauti Lietuvos geologijos tarnybos sutikimą, bei nelaikė šios sąlygos minėto projekto rengimo/derinimo/tvirtinimo metu pertekliniu reikalavimu. Ši minėtų asmenų pozicija apie Lietuvos geologijos tarnybos sutikimą kaip perteklinį reikalavimą minėtų asmenų parodymuose atsirado tik pradėjus ikiteisminį tyrimą Nr. 02-2-00291-17 ir gali būti traktuojama tik kaip gynybinė pozicija.
11. Visi penki minėti valstybės tarnautojai, derinę I. Madevič žemės sklypo, matininko R. Paškonio parengtą paskirties keitimo iš žemės ūkio į gyvenamąją paskirtį, yra profesionalai žemėtvarkos srityje, kurie puikiai žinojo ir žino, kad specialiosios sąlygos- naudingųjų iškasenų telkiniai, buvimas be atitinkamos institucijos sutikimo negalimas vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų paskirtyje naudingųjų iškasenų telkinių zonoje, todėl atitinkamai Lietuvos geologijos tarnyba yra pagrindinė, bet jokia būdu ne šalutinė institucija, sklypo paskirties keitimo į gyvenamąją paskirtį tokioje zonoje procese. Šį teiginį papildomai patvirtina 2014 m. gegužės 29 d. Lietuvos geologijos tarnyboje gautas I. Madevič (ar jos atstovo) sąmoningas kreipimasis dėl paskirties keitimo iš žemės ūkio į gyvenamąją galimybės minėtame sklype. Todėl aukščiau minėtų visų sklypo projektą derinusių ir tvirtinusių valstybės tarnautojų tvirtinimas apklausose, jog visi jie „suklydo ir nepastebėjo“ esminės Lietuvos geologijos tarnybos sutikimo sąlygos, neatlaiko jokios loginės kritikos. Neįmanoma, kad visi iki vieno profesionalūs valstybės tarnautojai, veikdami atskirai ir tarpusavyje nesusiję, suklystų ir/ar nepastebėtų esminės nurodytos sąlygos- Lietuvos geologijos tarnybos sutikimo, I. Madevič žemės sklypo, kadastrinis Nr. 7970/0003:349, paskirties keitimo iš žemės ūkio į gyvenamąją paskirtį imperatyviai nustatytų taisyklių Nr. AP3-2939 apimtį rėmuose, sklypo daliai, patenkančiai į naudingųjų iškasenų telkinių zoną, procese. Pagal esamas žemėtvarkos taisykles, patvirtintas tame tarpe ir ikiteisminio tyrimo Nr. 02-2-00291-17 apklausoje, jei minėtą projektą derinantis/tvirtinantis tarnautojas Lietuvos geologijos tarnybos sutikimą laikytų pertekliniu reikalavimu, tuomet, remiantis žemėtvarkos taisyklėmis, prieš derindamas/tvirtindamas minėtą sklypo paskirties keitimo projektą, tarnautojas privalėtų įsitikinti, jog pridėtas minėto sklypo projekto rengėjo - matininko Rolando Paškonio raštiškas motyvas dėl galimo perteklinio Lietuvos geologijos tarnybos sutikimo reikalavimo.
12. Mano, kad pakanka įrodymų, jog valstybės tarnautojai bei jiems prilyginti asmenys 2014 metais parengę, suderinę ir patvirtinę I. Madevič žemės sklypo paskirties keitimo iš žemės ūkio į vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų paskirtį projektą, tiesiogine tyčia, sąmoningai piktnaudžiavo tarnybine padėtimi, dėl minėtų asmenų neteisėtų veiksmų sąžiningi sklypų įgijėjai patyrė didelę žalą. Privačiam fiziniui asmeniui- Irenai Madevič jokiam skunde

neprašau taikyti LR BK 228 straipsnį, kuris taikomas išimtinai valstybės tarnautojams bei jiems prilygintiems asmenims.

13. Papildomai nurodo, kad du minimi asmenys – D. Bartkevičius ir R. Paškonis yra esami Trakų rajono savivaldybės Tarybos nariai. šis organas (taryba) yra aukščiausia savivaldos lygmens institucija, į kurią nariai renkami visuotiniuose tiesioginiuose savivaldos rinkimuose. Aukščiausių politinių institucijų nariams taikoma nepriekaištingos reputacijos prezumpcija. Atkreipia dėmesį į tai, kad I. Madevič žemės sklypo, kadastrinis Nr. 7970/0003:349, naujai parengti vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų paskirties sklypai, kuriuose negalima jokia gyvenamoji statyba (kas savo esme prieštarauja naujai nustatytam pagrindiniam sklypo naudojimo būdui), yra laisvame pardavime, sklypų paskirtis teisiškai nekvestionuota, neteisėta veika neužkardyta, kas sukelia papildomą pavojų visuomenei, toliau pakerta visuomenės pasitikėjimą Lietuvos Respublikos valstybės institucijų kompetencija bei kelia pavojų teisėtiems eilinių piliečių lūkesčiams ir interesams, besitikintiems iš valstybės institucijų sąžiningumo, teisėtumo ir teisingumo. Institucijų argumentas, jog gyvenamoji statyba bus galima išeksloatavus naudingųjų išteklių telkinį yra pasityčiojimas iš teisės, teisingumo ir nukentėjusiųjų asmenų. Iš faktų visumos matoma tiesioginė tyčia ir nusikalstamos veikos eiga, nusikalstamos veikos tikslai pasiekti- neteisėtai įgyta turtinė teisė į neteisėtu būdu pakeltus rinkos verte žemės sklypus, sklypai realizuoti sąžiningiems įgijėjams, kuriems po neigiamo atsakymo iš Trakų rajono savivaldybės administracijos dėl sąlygų gyvenamojo namo statybai išdavimo, tiesiogiai dėl šiame skunde nurodytų asmenų tyčinės veikos atsirado didelė materialinė žala, kilusi nuo nukentėjusiųjų-sąžiningų sklypų įgijėjų valios ir veiksmų nepriklausančių aplinkybių, todėl galimai nusikalstamą veiką atlikusių asmenų atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės, neperdavimas surinktos medžiagos teismo vertinimui, prieštarutų teisingumui ir suteiktų nebaudžiamumo pojūtį galimoms tolimesnėms nusikalstamoms veikoms, pasinaudojant tame tarpe piliečių tiesioginių rinkimų teise bei įstatymų suteikta teise administracinių ir kitų teisės aktų rengime, derinime, tvirtinime.
14. Skunde nurodomi esminiai teiginiai ir argumentai yra identiški skundų tiek Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros 6-ajam skyriui, tiek Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų ikiteisminio tyrimo teisėjui sąmoningai, kadangi nemato esminių naujų argumentų ar teiginių, kurie iš esmės papildytų ar keistų jo išsamiai išdėstytą poziciją ir pateiktus faktus/įrodymus.
15. Naujai žemės sklypams suteiktas naudojimo būdas- vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija, negali būti realizuojamas su atidedamąja sąlyga (telkinio išeksloatavimu arba servituto panaikinimu, kas kardinaliai keičia sklypo formą, turinį ir vertę), naudojimo būdas- vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija suponuoja, kad šioje paskirtyje išskirtinių teisės aktais deleguotų valstybės institucijų jau yra suteikta teisė gyvenamojo ploto statybai, atsižvelgiant į servitutą, kuris jokia būdu negali prieštarauti pagrindinei sklypo naudojimo paskirčiai. Sklypo servitutas (papildoma sąlyga) savo esme negali būti tokiu, kuris darytų niekiniu esamą pagrindinę naudojimo paskirtį. Tokiu būdu sąžiningi sklypo įgijėjai, įsigiję vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos žemės sklypą, įvertinę visą pateiktą dokumentuose informaciją, turėjo teisėtą pagrindą vertinti ir tikėtis, jog *apriori* yra gauti visi privalomi atitinkamų valstybės institucijų sutikimai ir suderinimai, kurie suteikia teisę į sklypo pagrindinės naudojimo paskirties (vienbučių/dvibučių gyvenamųjų pastatų statyba) realizaciją be jokių atidedamųjų sąlygų.
16. Atsiliepimų į skundą negauta.
Mariaus Žvinklio skundas netenkintinas.
17. Aukštesnės instancijos teismas, susipažinęs su skundžiama nutartimi, prokuroro ir ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimais bei skundo nagrinėjimui pateikta medžiaga, konstatuoja, kad

Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teismo 2018 m. rugsėjo 12 d. nutartis yra teisėta bei pagrįsta, todėl jos keisti ar naikinti nėra pagrindo.

18. BK 2 str. 4 d. nurodo, kad pagal baudžiamąjį įstatymą atsako tik tas asmuo, kurio padaryta veika atitinka baudžiamojo įstatymo numatytą nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo sudėtį. Nusikalstamos veikos sudėtis - baudžiamajame įstatyme numatytų objektyvių ir subjektyvių požymių, kurie apibūdina pavojingą veiką kaip tam tikrą nusikaltimą arba baudžiamąjį nusižengimą, visuma. Nusikalstamos veikos sudėtis leidžia atskirti baudžiamąją atsakomybę, kuri atsiranda padarius Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytas pavojingas veikas, kurios įstatymo yra pripažintos kaip nusikaltimai ar baudžiamieji nusižengimai, nuo kitų teisinės atsakomybės rūšių, atskirti nusikalstamą veiką nuo nenusikalstamos. Tiek pradedant baudžiamąjį procesą, tiek jau vykstančio proceso metu privalu įsitikinti, jog nėra priežasčių, dėl kurių procesas negali būti vykdomas. BPK 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad baudžiamasis procesas negali būti pradedamas, o pradėtas turi būti nutrauktas, jeigu nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.
19. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, tiek prokuroro, tiek žemesnės instancijos teismo sprendimai yra motyvuoti, juose atsakyta į visus skunduose pateiktus argumentus. Vien tai, kad pareiškėjas nesutinka su prokuroro, žemesnės instancijos teismo priimtų sprendimų motyvais, savaime nereiškia, kad skundžiami procesiniai sprendimai yra neteisėti bei nepagrįsti, priimti nepakankamai įsigilinus į bylos medžiagoje esančius duomenis. Nagrinėjamu atveju, patikrinus ikiteisminio tyrimo medžiagą, matyti, kad ikiteisminis tyrimas atliktas itin išsamiai t. y. apklausti visi su žemės sklypo (kadastrinis Nr. 7970/0003:3490) paskirties keitimo procedūra susiję tiek privatūs, tiek vieši asmenys, surinktos ir įvertintos visų valstybinių institucijų pateiktos išvados bei dokumentai. Aukštesnės instancijos teismas neabejoja, kad šiame ikiteisminiame tyrime buvo atlikti visi būtini veiksmai ir nustatytos visos reikšmingos faktinės aplinkybės, pakankamos konstatuoti pagrindo, numatyto BPK 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte, buvimą. Būtent nagrinėjamoje byloje ginčas kilo ne dėl nustatytų faktinių aplinkybių, bet dėl jų teisinio vertinimo, kurį atlikto prokuroras bei ikiteisminio tyrimo teisėjas.
20. Ikiteisminis tyrimas I. Madevič, D. Bartkevičiui ir R. Paškoniui dėl nusikalstamos veikos, numatytos BK 182 straipsnio 1 dalyje, nutrauktas pagrįstai, kadangi yra akivaizdu, jog nėra padaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių (BPK 3 straipsnio 1 dalies 1 punktas).
21. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dėl BK 182 straipsnio taikymo yra konstatavęs, kad už sukčiavimą pagal BK 182 straipsnį atsako tas, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė turtinės prievolės arba ją panaikino. Be šių objektyvių požymių, būtina nustatyti ir atitinkamą kaltės turinį, t. y. kad kaltininkas suprato naudojamos apgaulės, gaunamos naudos ir daromos žalos pobūdį, šiuos padarinius numatė ir jų norėjo. Apgaulė sukčiaujant naudojama turint tikslą suklaidinti turto savininką, valdytoją ar asmenį, kurio žinioje yra turtas, o pastarieji dėl suklydimo, suklaidinti apgaulės, savanoriškai patys perleidžia turtą ar turtinę teisę kaltininkui manydami, kad šis turi teisę jį gauti, arba panaikina jo turtinę prievolę. Apgaulė reiškiasi minėtų asmenų suklaidinimu pateikiant suklastotus dokumentus, pranešant neteisingus duomenis, pakeičiant daiktų savybes ir pan. Asmuo gali būti suklaidinamas dėl bet kokių aplinkybių ar faktų, susijusių su turto, turtinės teisės perleidimu kaltininkui arba su jo turtinės prievolės išvengimu ar jos panaikinimu (dėl turto vertės, jo savybių, kaltininko asmenybės, jo įgaliojimų ar ketinimų ir pan.).
22. Aukštesnės instancijos teismas sutinka, kad I. Madevič parduodama sklypus pareiškėjui žinojo, kad keičiant žemės sklypo paskirtį iš žemės ūkio paskirties į namų valdos (vienbučių/dvibučių namų statyba) paskirtį, nebuvo gautas Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimas, kuris, pagal keitimo sąlygas, privalėjo būti. Dar 2014 m. gegužės 29 d. I. Madevič buvo gavusi atsakymą iš Lietuvos geologijos tarnybos, jog didžioji dalis žemės sklypo

(kadastrinis Nr. 7970/0003:3490) patenka į Šventininkų smėlio ir žvyro telkinio išžvalgytą plotą, kuriam taikomi Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, XXIII skyriaus reikalavimai. Nors pareiškėjas pateiktame skunde nurodo, kad būtent aptariamas Lietuvos geologijos tarnybos atsakymas į I. Madevič paklausimą sudaro pagrindą konstatuoti, kad I. Madevič, D. Bartkevičius ir R. Paškonis apgavo pareiškėją neteisėtai pakeisdami žemės ūkio paskirties žemę į vertingesnę namų valdos (vienbučių/dvibučių namų statyba) paskirtį, tačiau aukštesnės instancijos teismas tokią poziciją laiko visiškai nepagrįsta. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2014 m. gegužės 29 d. atsakymas iš Lietuvos geologijos tarnybos nurodė tik tai, kad žemės sklypas, kurio paskirtį planuojama pakeisti, patenka į naudingųjų išteklių teritoriją, tačiau nenurodyta, kad žemės sklypo paskirties keitimas yra draudžiamas. Tai patvirtino ir Lietuvos geologijos tarnyba ikiteisminio tyrimo metu, kuri nurodė, kad ji negali įtakoti/uždrausti pakeisti žemės sklypų paskirtį ar kitaip įtakoti teritorijų planavimą, kurį atlieka savivaldybė (Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2018 m. sausio 4 d. raštas, kuriame nurodoma, jog vadovaujantis Planavimo sąlygų teritorijų planavimo dokumentams rengti parengimo ir šių dokumentų derinimo ministerijoje bei jai pavaldžiose ir reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2008 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. DI-294, nuostatomis Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos nėra suteikti įgaliojimai derinti teritorijų planavimo dokumentus).

23. Taip pat, kaip matyti iš ikiteisminio tyrimo medžiagos, pareiškėjui tiek prieš perkant aptariamus namų valdos žemės sklypus, tiek pirkimo momentu buvo aiškiai ir nedviprasmiškai išaiškinta, kad pareiškėjo perkamiems sklypams yra taikomi Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, XXIII skyriaus reikalavimai. Šie duomenys buvo ne tik išviešinti oficialių registrų dokumentuose, bet dar kartą pakartoti pasirašant pirkimo – pardavimo sutartį pas notarę D. Aliukonienę. Neabejotina, kad tuo atveju, jeigu I. Madevič būtų pardavusi nekilnojamąjį turtą ir tyčia nuslėpusi aplinkybes, susijusias su taikomais apribojimais parduodamiems sklypams, būtų pagrindas svarstyti dėl apgaulės buvimo jos veiksmuose, tačiau nagrinėjamu atveju, jokių veiksmų, kurių pagrindu būtų galima konstatuoti apgaulės buvimą, aukštesnės instancijos teismo vertinimu, nėra.
24. Kaip teisingai nustatė žemesnės instancijos teismas, G. Jankauskas apklausos metu patvirtino, kad dar iki pirkimo-pardavimo sutarties tarp I. Madevič bei pareiškėjo sudarymo jis susipažino su minėto sklypo formavimo ir pertvarkymo projektu, kuriame buvo informacija, kad minėti sklypai patenka į naudingųjų iškasenų telkinius, tačiau jis pats, be I. Madevič, D. Bartkevičiaus ar R. Paškonio aktyvių veiksmų, o remdamasis savo kaip nekilnojamojo turto prekybos specialisto patirtimi, padarė išvadą, jog ši informacija yra papildoma ir neprieštaraus pagrindinei informacijai. Būtent G. Jankauskas, o ne I. Madevič, D. Bartkevičius ar R. Paškonis užtikrino M. Žvinklį, kad įrašas yra informacinis ir problemų nekils. Sutiktina, kad keičiant žemės sklypo (kadastrinis Nr. 7970/0003:3490) žemės paskirtį buvo pažeista procedūra (negautas Lietuvos geologijos tarnybos sutikimas), tačiau tai neužkirto kelio pareiškėjui bei kitiems žemės sklypus pirkusiems asmenims žinoti visus jiems taikomus apribojimus ir suvokti, kad perkamuose sklypuose šiuo metu gali būti draudžiama statyti nekilnojamo turto objektus.
25. Be to, vertintina ir tai, kad pareiškėjas aptariamus sklypus pirkė beveik dvigubai mažesne, negu rinkos, kaina, kas protingam ir išsilavinusiam pirkėjui, turėjo sukelti papildomų abejonių, kurios visiškai galėjo būti pašalintos įdėmiai susipažinus su nekilnojamo turto dokumentais, ką ir padarė pareiškėjas (iš I. Madevič parodymų matyti, kad pareiškėjas beveik keturias savaites nagrinėjo dokumentus, susijusius su perkamais žemės sklypais). Taip pat pareiškėjas sklypus pirkė ne savarankiškai, bet su G. Jankausko pagalba, kas įvertinus tai, jog G. Jankauskas nekilnojamo turto srityje dirba 20 metų, dar labiau patvirtina, kad pareiškėjui buvo žinoma apie galimus apribojimus. Pareiškėjo vidiniai motyvai, dėl ko jis žinodamas visą būtiną informaciją,

vis tiek sutiko pirkti nekilnojamą turtą iš I. Madevič, nagrinėjamam klausimui, reikšmės neturi. Įvertinus tai, aukštesnės instancijos teismas konstatuoja, kad yra akivaizdu, jog I. Madevič veiksmuose nėra visų būtinų nusikalstamos veikos, numatytos BK 182 straipsnio 1 dalyje, sudėties požymių.

26. Vertinant R. Paškonio bei D. Bartkevičiaus veiksmus, teismas konstatuoja, kad jų veiksmuose taip pat nėra nusikalstamos veikos, numatytos BK 182 straipsnio 1 dalyje, sudėties požymių. Kaip matyti iš ikiteisminio tyrimo medžiagos R. Paškonis visiškai nedalyvavo žemės sklypo pirkimo-pardavimo santykiuose, jis atliko vienintelį darbą – parengė žemės sklypo (kadastrinis Nr. 7970/0003:3490) žemės paskirties keitimo projektą ir pateikė jį tvirtinti valstybinėms institucijoms. D. Bartkevičius, kaip matyti iš ikiteisminio tyrimo medžiagos, patarė I. Madevič dalį jos sklypo, patenkančią į urbanistinę (gyvenamąją) zoną, atidalyti, padalyti į atskirus sklypus, pakeisti šių sklypų paskirtį ir tokiu būdu parduoti už didesnę kainą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad D. Bartkevičius teisingai parodė, kad minėtame specialiajame plane naudingųjų iškasenų telkiniai nebuvo pažymėti. D. Bartkevičius I. Madevič konsultavo nemokamai, be jokios naudos sau, kaip seną pažįstamą. Pats D. Bartkevičius jokių veiksmų, turinčių įtakos sprendimų dėl minėto žemės sklypo padalijimo ir paskirties pakeitimo priėmimo neatliko bei niekaip neįtakėjo pareiškėjo valios pirkti žemės sklypus iš I. Madevič. Pareiškėjo skunde nurodomos aplinkybės, dėl galimai suburtos organizuotos grupės (I. Madevič, D. Bartkevičiaus ir R. Paškonio), kurios tikslas yra sukčiauti, yra visiškai nepagrįsta ir tėra tik subjektyvi pareiškėjo nuomonė, kuri yra paneigta ikiteisminio tyrimo medžiagoje surinktų duomenų visetu.
27. Skundą nagrinėjantis teismas nepaneigia pareiškėjo teisės ginti savo pažeistų teisių, tačiau šiuo konkrečiu atveju, jos gintinos vadovaujantis civilinės teisės normomis, o ne siekiant šiuos santykius dirbtinai kriminalizuoti. Jeigu pareiškėjas mano, kad perkant iš I. Madevič žemės sklypus, buvo suklaidintas, civilinio proceso teisė numato galimybę ginčyti sudarytus sandorius ir reikalauti restitucijos. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje ne kartą konstatuota, kad tiek baudžiamosios teisės paskirtis, tiek ir bendrieji teisės principai, įtvirtinti demokratiškos teisinių valstybių jurisprudencijoje, suponuoja tai, kad negalimas tokios teisinės praktikos formavimas, kai sprendžiant civilinius ginčus taikomos baudžiamosios teisės normos ir asmens elgesys esant išimtinai civiliniams teisiniams santykiams vertinamas kaip atitinkamos nusikalstamos veikos padarymas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-409/2011, 2K-P-267/2011).
28. Dėl BK 228 straipsnio 1 dalyje numatytos nusikalstamos veikos – piktnaudžiavimo, aukštesnės instancijos teismas konstatuoja, kad ikiteisminis tyrimas nutrauktas pagrįstai, kadangi yra akivaizdu, jog nėra padaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių (BPK 3 straipsnio 1 dalies 1 punktas).
29. BK 228 straipsnyje numatyta veika (piktnaudžiavimas) yra tada, kai valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo piktnaudžiauja tarnybine padėtimi ar viršija įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patiria valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo. Ši veika, padaryta siekiant turtinės ar kitokios asmeninės naudos, jeigu nebuvo kyšininkavimo požymių, kvalifikuojama pagal BK 228 straipsnio 2 dalį.
30. Piktnaudžiavimo, numatyto BK 228 straipsnyje, objektyvieji požymiai pasireiškia: 1) pavojinga veika – piktnaudžiavimu tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimu; 2) pavojingais padariniais – didelės žalos valstybei, Europos Sąjungai, tarptautinei viešajai organizacijai, juridiniam ar fiziniam asmeniui kilimu; 3) priežastinio ryšio tarp padarytos veikos ir kilusių padarinių buvimu. Subjektyviuosius požymius apibūdina kaltė, tikslas, motyvas. BK 228 straipsnyje numatyto nusikaltimo sudėtis yra materiali, t. y. padarinių – didelės žalos – kilimas yra būtinas nusikalstamos veikos sudėties požymis, todėl kiekvienu atveju konstatuojant BK 228 straipsnyje numatytos veikos požymius, turi būti nustatomi konkretūs tokios veikos

padariniai. Piktnaudžiavimas gali pasireikšti tiek ilgalaikiu, sistemingu tarnybos pareigų netinkamu vykdymu, tiek vienkartinio poelgiu. Teismų praktikoje piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi suprantamas kaip tyčinis valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens savo tarnybinės padėties, įstatymais ir kitais teisės aktais suteiktų teisių, pareigų ir įgaliojimų panaudojimas arba nepanaudojimas priešingai tarnybos interesams, jos veiklos principams, esmei bei turiniui ir tokiu savo veikimu ar neveikimu padaro didelę žalą valstybei (ar kitiems BK 228 straipsnio dispozicijoje nurodytiems asmenims). Faktą, kad valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo piktnaudžiavo tarnybine padėtimi, dažniausiai patvirtina aplinkybės, kad toks asmuo veikdamas (arba neveikdamas) atitinkamu būdu pažeidė teisės aktų nuostatas, įtvirtinančias tam tikrų teisiškai reikšmingų veiksmų atlikimo tvarką, nesilaikė iš teisės aktų jam kylančių teisių ir pareigų (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-354-511-2015, 2K-35-697/2016 ir kt.).

31. Tiek prokuroras, tiek žemesnės instancijos teismas pagrįstai sprendė, kad R. Paškonio, A. Podrezo veiksmuose nėra visų būtinų nusikalstamos veikos, numatytos BK 228 straipsnio 1 dalyje, sudėties požymių. Kaip teisingai nustatė žemesnės instancijos teismas, 2008 m. spalio 1 d. buvo patvirtintas Trakų r. savivaldybės teritorijos bendrasis planas, dėl kurio 2008 m. lapkričio 20 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos rašte esminių pastabų nenurodė. 2012 m. rugpjūčio 30 d. Trakų r. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. S1-227 buvo patvirtintas Trakų r. savivaldybės teritorijos gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialusis planas, kuris 2014 m. balandžio 3 d. buvo pripažintas Trakų r. savivaldybės teritorijos bendrojo plano sudedamąja dalimi. Šis planas buvo suderintas tiek su Lietuvos geologijos tarnyba, tiek su Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentu. Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų - Trakų rajono savivaldybės teritorijos gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialiajame plane dalis I. Madevič žemės sklypo patenka į tankaus užstatymo gyvenamojo funkcinio prioriteto 30 urbanistinės plėtros zoną (6-8 sodybos/ha) ir agrarines naudmenas. Būtent šiais dokumentais vadovaudamasis, R. Paškonis parengė I. Madevič žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą. Kaip minėta, 2014 m. gegužės 29 d. paklausime Lietuvos geologijos tarnyba nurodė, kad į naudingųjų iškasenų teritoriją patenka ne visas žemės sklypas, o didžioji dalis. Taip pat žemesnės instancijos teismas teisingai nustatė, kad teisės aktas, priešingai nei pateiktame skunde nurodo pareiškėjas, nedraudžia keisti žemės paskirties, tačiau naujam sklypui sukuria tam tikrus apribojimus, t. y. draudimą statyti gyvenamuosius namus, gamybinius pastatus, įrenginius, o urbanizuojamos teritorijos gali persidengti su naudingųjų iškasenų telkinių teritorijomis, kadangi urbanizuojamos teritorijos išskyrimas yra vienas iš galimų išekspluatuoto telkinio teritorijos rekultivacijos sprendinių, kuris gali būti įgyvendintas, tik pilnai išekspluotavus telkinyje slūgsančią naudingąją iškaseną, taigi tai atlikus statyba minėtuose žemės sklypuose bus galima. Nors R. Paškonis pateikė žemės paskirties keitimo projektą tvirtinti negavęs Lietuvos geologijos tarnybos išvados, tačiau R. Paškonis rengdamas I. Madevič žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, vadovavosi galiojančiais teisės aktais - Trakų r. savivaldybės teritorijos bendrojo planu bei šio plano sudedamąja dalimi - Trakų r. savivaldybės teritorijos gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialiuoju planu - kurių teisėtumu abejoti jis neturėjo pagrindo. Taip pat projekte, scheme, tiek aiškinamajame rašte jis nurodė, kuri dalytino žemės sklypo dalis patenka į teritoriją, kuriuose yra naudingųjų iškasenų telkiniai. Būtent galutinai suformuotuose žemės sklypų dokumentuose aiškiai nurodyti nustatyti apribojimai. R. Paškonis šių apribojimų nenuslėpė ir jie buvo žinomi visos žemės paskirties keitimo procedūros metu.
32. Reikalavimas kreiptis į Lietuvos geologijos tarnybą buvo įtvirtintas savivaldybės administracijos direktoriaus R. Dūdžio 2014 m. liepos 23 d. taisyklėse Nr. AP3-2939, tačiau Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. 3D-452/D1-513, 62.2.3 punkte numatyta, kad kai pertvarkoma teritorija ar jos dalis patenka į kietųjų naudingųjų

iškasenų telkinių ir prognozinių plotų teritorija, projektas turi būti derinamas su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Regiono aplinkos apsaugos departamentu. Būtent R. Paškonis, atlikęs visus reikiamus darbus ir žindomas, kad dalis teritorijos patenka į naudingųjų iškasenų teritoriją, projektą 2014 m. rugsėjo 16 d. suderino su Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento Trakų r. agentūros vedėju Zigmantu Butvilu. Taigi R. Paškonis įvykdė visus reikalavimus, kylančius iš teisės aktų, tačiau pažeidė individualiame norminiame akte (administracijos direktoriaus R. Dūdžio 2014 m. liepos 23 d. taisyklės Nr. AP3-2939 dėl žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo reikalavimų žemės sklypui (kadastrinis Nr. 7970/0003:3490) numatytą specialų reikalavimą gauti Lietuvos geologijos tarnybos sutikimą. Už šį pažeidimą R. Paškonis gavo įspėjimą iš NŽT. Įvertinus šias aplinkybes, teismas konstatuoja, kad R. Paškonio veiksmuose nėra visų būtinų nusikalstamos veikos sudėties požymių, numatytų BK 228 straipsnio 1 dalyje, kadangi akivaizdu, jog R. Paškonio veiksmuose nėra subjektyviosios pusės požymio – tyčinės kaltės. Piktnaudžiavimas, numatytas BK 228 straipsnio 1 dalyje, padaromas tiesiogine arba netiesiogine tyčia. Kaltininkas tyčia piktnaudžiauja tarnybine padėtimi tuo atveju, kai supranta, jog naudojasi savo tarnybine padėtimi priešingais tarnybai tikslais, numato, kad dėl to gali atsirasti didelė žala valstybei ar kitiems BK 228 straipsnio dispozicijoje nurodytiems subjektams, ir šios žalos nori (tiesioginė tyčia) arba nenori, bet sąmoningai leidžia jai atsirasti (netiesioginė tyčia). Šio nusikaltimo tyčinės kaltės turinį sudaro asmens psichinis santykis su teisinę reikšmę turinčiais veikos požymiais, pavojingais padariniais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-310/2010, 2K-100/2014). Nagrinėjamu atveju, nors R. Paškonis ir pažeidė administracijos direktoriaus R. Dūdžio 2014 m. liepos 23 d. taisyklės Nr. AP3-2939 numatytą reikalavimą, tačiau tokiu savo veiksmu nesiekė padaryti žalos kitiems asmenims. Kaip matyti iš ikiteisminio tyrimo medžiagos, R. Paškonio parengtas projektas 2014 m. spalio 7 d. buvo suderintas su Trakų r. savivaldybės administracijos architektu (skyriaus vedėju) Povilu Montvila, 2014 m. spalio 14 d. NŽT prie ŽŪM Trakų skyriaus vyriausiąja specialiste Gintare Tarulyte - Jasiūniene, 2014 m. spalio 14 d. NŽT prie ŽŪM Trakų skyriaus vedėju A. Podrezu. 2014 m. lapkričio 28 d. NŽT prie ŽŪM Žemėtvarkos tvarkymo departamento Žemėtvarkos skyriaus vyr. specialistė Asta Jonaišienė uždėjo rezoliuciją "pritariama teikimui tvirtinti". Tiek parengtame projekte, tiek viešuose registruose įregistruotose dokumentuose buvo pažymėti naujai suformuotiems žemės sklypams taikomi apribojimai, jie nublėpti nebuvo, dėl ko konstatuoti, kad R. Paškonis tyčiniais neteisėtais veiksmais siekė padaryti žalą, pagrindo nėra.

33. Dėl kitų valstybės tarnautojų elgesio aukštesnės instancijos teismas konstatuoja, kad jų veiksmuose taip pat nėra visų būtinų nusikalstamos veikos, numatytos BK 228 straipsnio 1 dalyje, sudėties požymių. Kaip matyti iš ikiteisminio tyrimo medžiagoje esančių duomenų, Valstybės tarnybos departamento tyrimo išvadoje Nr. 27D-1087 nustatyta, kad NŽT Trakų skyriaus vedėjas A. Podrezas pažeidė Žemėtvarkos planavimo tikrinimo taisyklių 70 p. ir tai sukėlė neigiamas pasekmes. Tačiau teismas, sutinka su apylinkės teismo padaryta išvada, kad vien ši išvada nėra pakankama A. Podrezo baudžiamajai atsakomybei kilti. Kaip jau buvo minėta, Specialiųjų žemės ir miško naudojimų sąlygų XXIII skyriaus reikalavimai nedraudžia keisti žemės paskirties, tačiau sukuria apribojimus, nurodytus 89.1 punkte, t. y. draudimą statyti gyvenamuosius namus, gamybinius pastatus, įrenginius. Būtent NŽT Trakų skyriaus vedėjas A. Podrezas atsižvelgdamas į tai, kad minėtas projektas iki jo buvo suderintas kitose institucijose, tame tarpe ir reikalavimus išdavusioje Trakų r. savivaldybės administracijoje, tikrino, ar buvo įgyvendinti būtent NŽT Trakų skyriaus 2014 m. rugpjūčio 14 d. išduoti reikalavimai. Kaip jau buvo minėta, kai pertvarkoma teritorija ar jos dalis patenka į kietųjų naudingųjų iškasenų telkinių ir prognozinių plotų teritoriją, projektas turi būti derinamas su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Regiono aplinkos apsaugos departamentu. Šis reikalavimas buvo įgyvendintas. Akcentuotina ir tai, kad A. Podrezo pasirašytame 2014 m. gruodžio 19 d.

įsakymo Nr. 46FPI-(14.46.124)-74, patvirtinančio I. Madevič žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, 3.1 p. nurodytas įpareigojimas naujai suformuotuose žemės sklypuose laikytis patvirtintų Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ir reikalavimų, o 3.1.1-3.1.15 punktuose aiškiai nurodyta, kuriems sklypams ir kuriai jų daliai taikomi minėti reikalavimai, tokiu būdu patvirtinės minėto sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą A. Podrezas įsakyme aiškiai nurodė ir minėtiems sklypams taikytinus apribojimus. Nors pareiškėjas skunde nurodo, kad yra logiškai neįmanoma, jog tiek skirtingų valstybės tarnautojų, atlikusių žemės sklypo paskirties keitimo procedūras, negalėjo nesuvokti, kad buvo neįvykdytas administracijos direktoriaus R. Dūdžio 2014 m. liepos 23 d. taisyklių Nr. AP3-2939 numatytas reikalavimas, tačiau įvertinus visus ikiteisminio tyrimo metu surinktus duomenis bei norminius teisės aktus, nėra pagrindo konstatuoti, kad tokia situacija galėjo susidaryti turinti nusikalstamus ketinimus.

34. Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, naikinti ar keisti Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teismo 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarties, skunde pateiktais argumentais pagrindo nėra.

Teismas, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 364 straipsnio 8 dalies 1 punktu,

n u t a r i a:

atmesti Mariaus Žvinklio skundą ir palikti galioti Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų teismo 2018 m. rugsėjo 12 d. nutartį.

Teisėja

Jurgita Mačionytė